

XXIV Tydzień Ziemi
Turniej Wiedzy Ekologicznej

**Rozwiąż test, zaznaczając jedną poprawną (prawidłową i najpełniejszą) odpowiedź.
Życzymy powodzenia.**

1. Rozmieszczenie osobników w populacji może być:
  - a) pierścieniowe, soczewkowe, skupiskowe;
  - b) losowe, równomierne, skupiskowe;
  - c) przypadkowe, zdeterminowane, skupiskowe.

2. Rosiczka odżywia się w sposób nietypowy dla roślin ponieważ:
  - a) rośnie w środowiskach ubogich w tlen,
  - b) rośnie na terenach skażonych metalami ciężkimi,
  - c) rośnie w środowiskach ubogich w przyswajalne formy azotu.

3. Ekoton to:
  - a) strefa przejściowa między ekosystemami,
  - b) strefa przejściowa między biomami,
  - c) obszar pozbawiony organizmów żywych.

4. Które z poniższych zjawisk wpływa najsilniej na globalny bilans dwutlenku węgla?
  - a) zniszczenie warstwy ozonowej,
  - b) zmiany przebiegu ciepłych prądów oceanicznych,
  - c) postępująca dewastacja tropikalnych lasów deszczowych.

5. W detrytusowym łańcuchu pokarmowym mniej występuje poziom:
  - a) producentów,
  - b) konsumentów,
  - c) destruentów.

6. Muchomor czerwony w łańcuchu pokarmowym pełni rolę:
  - a) producenta,
  - b) konsumenta ostatniego rzędu,
  - c) destruenta.

7. Agrocenoza w porównaniu z biocenozą naturalną:
  - a) jest bogatsza gatunkowo,
  - b) ma niewielkie możliwości samoregulacji,
  - c) ma większe zdolności samoregulacji.

8. Konkurencja pokarmowa w biocenozie spowodowana jest:
- częściowym pokrywaniem się nisz ekologicznych,
  - dużym zagęszczeniem osobników dwu gatunków,
  - pokrewieństwem gatunków.
9. Biomem jest:
- pustynia,
  - biocenoza Jeziora Śniardwy,
  - Białowieski Park Narodowy.
10. W którym punkcie wymienione zostały organizmy o tym samym sposobie odżywiania:
- kasztanowiec, żaba, stokrotka,
  - ogórek, brzoza, mech płonnik,
  - tasiemiec, huba, sarna.
11. Gatunki anemochoryczne to:
- zwierzęta mające zdolność do lotu,
  - rośliny, których nasiona i owoce przenosi wiatr,
  - organizmy o wąskim zakresie tolerancji ekologicznej.
12. Które z wymienionych zwierząt nie należą do tego samego gatunku:
- węgorz europejski w Zalewie Wiślanym i jeziorze Drużno,
  - kormoran czarny na Mazurach i na Mierzei Wiślanej,
  - pstrąg potokowy w Dunaju i pstrg tęczowy w Sanie.
13. Największe straty energii zachodzą w:
- krótkich łańcuchach pokarmowych,
  - długich łańcuchach pokarmowych,
  - długość łańcucha nie ma wpływu na straty energii.
14. Które z parków narodowych chronią przede wszystkim bagna i torfowiska:
- Wigierski, Magurski, Narwiański,
  - Biebrzański, Narwiański, Poleski,
  - Świętokrzyski, Ujścia Warty, Biebrzański.
15. Wskaż odpowiedź, w której we właściwej kolejności podano etapy oczyszczania ścieków:
- chemiczne, biologiczne, mechaniczne;
  - biologiczne, mechaniczne, chemiczne;

c) mechaniczne, chemiczne, biologiczne.

16. Próchnica:

- a) jest najbogatszą w związki mineralne częścią gleby,
- b) nie zawiera związków humusowych,
- c) jest swoistą formą substancji organicznej w glebie, powstałą z obumarłych organizmów.

17. Gospodarka rolna, której celem jest produkcja tzw. zdrowej żywności:

- a) opiera się na systematycznym zwiększaniu dawek pestycydów,
- b) opiera się na nawozach organicznych i walce biologicznej ze szkodnikami roślin,
- c) stosuje wielokrotnione dawki nawozów sztucznych.

18. Badania ostatnio przeprowadzone wśród mieszkańców Krakowa wykazały, że:

- a) smog nie ma wpływu na ich zdrowie,
- b) między smogiem a liczbą zawałów i udarów u ludzi istnieje ścisła zależność,
- c) smog jest nie mającym wpływu na ludzi zjawiskiem pogodowym.

19. Większą zdolność do samoregulacji mają zwykle biocenozy:

- a) naturalne, w życie których człowiek nie ingeruje,
- b) naturalne, silnie eksploatowane przez człowieka,
- c) zmodyfikowane przez człowieka.

20. Najwyższą formą ochrony przyrody w Polsce jest:

- a) park narodowy,
- b) park krajobrazowy,
- c) obszar NATURA 2000.

21. Na porębie (teren, gdzie wycięto las) uruchamia się ciąg przemian, które po latach doprowadzają do odtworzenia właściwego ekosystemu – lasu. Tego rodzaju ciąg przemian nazywamy:

- a) sukcesją wtórną,
- b) rekultywacją,
- c) sukcesją pierwotną.

22. Głównymi zanieczyszczeniami, powstającymi podczas spalania węgla są:

- a) amoniak i metan
- b) pyły i SO₂
- c) siarkowodór i metan.

23. W czasie spalania paliw energetycznych powstaje bardzo trujące zanieczyszczenie zwane popularnie "czadem". Czad jest to:
- sadza,
  - podtlenek azotu,
  - tlenek węgla.
24. Europejski Dzień bez Samochodu obchodzony jest corocznie:
- w maju,
  - we wrześniu,
  - w listopadzie.
25. Konieczność intensyfikacji produkcji roślinnej zmusza do wprowadzenia lepszych metod ochrony roślin przed szkodnikami. Spośród wymienionych niżej metod wskaż najbardziej ryzykowne o niekorzystnych skutkach ubocznych:
- wprowadzenie pestycydów i insektycydów,
  - zakładanie pułapek z feromonami,
  - wprowadzenie odmian odpornych.
26. Rośliny przystosowane do warunków pustynnych to:
- mezofity i kserofity,
  - sukulenty i kserofity,
  - hydrofity i sukulenty.
27. W którym parku narodowym możemy zobaczyć klify?
- Wolińskim PN,
  - Tatrzańskim PN,
  - Poleskim PN.
28. Rolą producentów w ekosystemach jest:
- przekształcenie energii słonecznej w energię związków organicznych,
  - przekształcenie energii słonecznej w energię związków nieorganicznych,
  - mineralizacja martwej materii nieorganicznej.
29. Mianem endemitów określamy:
- gatunki wymarłe w Polsce,
  - skamieniałości zwierząt,
  - gatunki unikatowe dla danego obszaru lub miejsca.

30. W XVI wieku wydano pierwszy akt prawny mający na celu ochronę zwierząt na terenie Polski.
Dotyczył on ochrony:
- a) wilka szarego,
  - b) orła,
  - c) bobra
31. Człowiek jest ostatnim ogniwem wielu łańcuchów pokarmowych. Zjadając stek wołowy jesteśmy:
- a) konsumentami I rzędu,
  - b) konsumentami II rzędu,
  - c) konsumentami IV rzędu.
32. Najbardziej charakterystyczną cechą gatunków zdolnych do zajmowania różnorodnych środowisk jest:
- a) duża siła konkurencyjna,
  - b) duża tolerancja w stosunku do czynników środowiska,
  - c) wąska specjalizacja pokarmowa.
33. Pomnikiem przyrody NIE może być:
- a) źródło,
  - b) pojedyncze drzewo,
  - c) pojedynczy kwiat.
34. Który z wymienionych czynników może być przyczyną suszy fizjologicznej roślin, mimo prowadzenia hodowli w warunkach dużej wilgotności gleby:
- a) zbyt duże zasolenie gleby,
  - b) wysoka wilgotność powietrza,
  - c) niedobór azotu.
35. Wskaż błędną informację dotyczącą tajgi:
- a) w tajdze brak jest dużych ssaków drapieżnych,
  - b) są to lasy iglaste,
  - c) fauna tajgi jest uboższa niż fauna lasów liściastych klimatu umiarkowanego.
36. Mówiąc "fauna Puszczy Białowieskiej" mamy na myśli:
- a) wszystkie zwierzęta zamieszkujące puszcę,
  - b) wszystkie organizmy bytujące w puszczy,

c) wszystkie rośliny występujące w puszczy.

37. Patronem ekologów jest:

- a) Święty Franciszek z Asyżu,
- b) Święty Tomasz z Akwinu,
- c) Święty Antoni.

38. "Płucami Ziemi" nazywamy:

- a) morza i oceany,
- b) lasy równikowe,
- c) Puszcę Białowieską

39. Anaeroby to:

- a) organizmy wolnożyjące,
- b) organizmy beztlenowe,
- c) organizmy tlenowe.

40. Ze zużytych opon samochodowych można wytwarzać nawierzchnie do biegania albo dywaniki gumowe. Takie działanie to przykład:

- a) biodegradacji,
- b) rewitalizacji,
- c) recyklingu.